

Kurs – Hör Upp Stockholmare!

Ljudkonstprojekt, ljudaktioner och experimentella iscensättningar i Gallerian

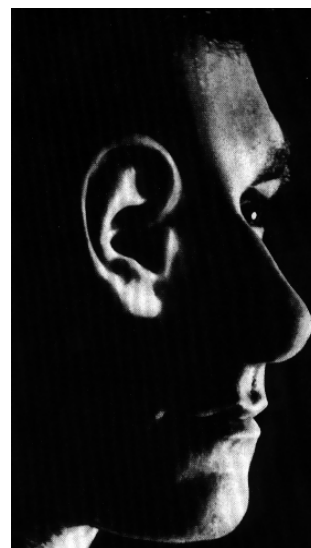
"Ours is a brand-new world of all-at-once-ness. 'Time' has ceased, 'space' has vanished. We now live in a global village ... a simultaneous happening. We are back in acoustic space"

Marshall McLuhan

Var med och skapa ljudinstallationer och ljudaktioner i kursen *Hör Upp Stockholmare!* Under våren 2006 inbjuds studenter på Konstfack att omforma Gallerian på Hamngatan till en konst- och konserthall, ljudlabb, forsknings- och experimentverkstad.

Kort kursbeskrivning

Gallerian har nyligen inlett ett samarbete med Konstfack, som går ut på att de öppnar sina lokaler för studenterna. Kursen handlar om att via experiment- och forskningsbaserat projektarbete genomlys aktuella frågor om design, konst, arkitektur och estetik i relation till Gallerian som kreativ, dynamisk miljö och i relation till frågor om det offentliga rummet. Fokus ligger på ljud, men även bild, ljus och färg integreras i projekten. Kursdeltagarna kommer att kunna arbeta med följande i Gallerian:

- *Ljudkonstinstallationer, ljud- och ljusskulpturer;*
- *Ljud- och ljussättning av entréer, passager, butiker och torget;*
- *Interaktiva experiment;*
- *Konserter - performance;*
- *Lärandemiljöer, installationer och skulpturer m.m. som främst vänder sig till de yngre, ett särskilt program anpassas för storbarn på dagis och lågstadielklasser;*
- *Debattforum, seminarier om aktuella frågeställningar – ljud som varumärke, ljuddesign av rum och produkter, design- och shoppingkulturen m.m.*

Poäng, datum och behörighetskrav

Kursen omfattar 5 poäng och genomförs på konstfack under v. 3-7, 16 jan-17 feb 2006. Själva utställningen på Gallerian sker 30 mars-9 april.

Kursen är kostnadsfri och sponsras av Gallerian.

Kursen är valbar för årskurs 4-5, Masterprogrammet, vid samtliga institutioner.

Studentantalet är begränsat till 20, förkunskapskrav behövs inte.

Examination

Examinationen består av del- och slutkritik, med inbjudna gästkritiker. Kursdeltagarnas projekt ställs ut i Gallerian på Hamngatan.

Press, publicitet mm

Gallerian avser att inbjuda pressen vid ett sponsrat frukostmöte, fredag den 31 mars. Kvällen den 6 april hålls ett offentligt seminarium i Gallerians lokaler med Svensk Form som värd (se separat program). Olika happenings planeras även i samband med utställningen, främst lö 1 och 8 april.

Bakgrund

På bara en generation har ljudlandskapet i det offentliga rummet förändrats radikalt. Ljud utgör en dominerande ingrediens i våra liv. Ljud kan vara betydelsebärande, meningslösa, njutbara, musikaliska, estetiska, frånstötande och oönskade. Ljud är energi som kan uppstå som oavsiktlig följd av aktiviteter, men ljud är också artefakter i bemärkelsen skapade i ett bestämt syfte. Ljud skapar rum på helt andra sätt än de rum som kan uppfattas via synen. Ljuden finns runt omkring oss. Vi kan höra bortom hörnet. Vi kan inte blunda med öronen. Intresset för ljud har också ökat, både miljömässigt och konstnärligt. Ljud är inte längre enbart knutet till akustik och musik utan även till konst, arkitektur, design, inredning, miljöforskning mm. Det är möjligt att via ljud – i kombination av en konstnärlig, musikalisk, arkitektonisk och akustisk insikt – designa en miljö.

Shoppingkulturen förknippas ofta med s.k. muzak, som är särskilt förekommande i varuhusen. Muzak – ibland även benämnd som "hissmusik", "ljudparfym" eller "ljudtapet" – är en slags musik som inte ska lyssnas på, utan som syftar till att skapa en särskild atmosfär, ofta med inriktning på konsumtion. Hur förhåller vi oss till det? Vi exponeras alltmer av signaler och jinglar från mobiler, datorer, vitvaror, tekniska don och installationer mm. Hur förhåller vi oss till det? Ljud är med andra ord ett omfångsrikt uttrycks- och kommunikationsmedium, som berör en rad av Konstfacks discipliner, t ex:

- konst / ljudkonst;
- arkitektur / rumsakustisk design, ljudsättning;
- industrideSIGN / ljuddesign;
- lärarutbildning / pedagogiska redskap;
- animation och film / audiomedieproduktion.

Föreläsningar, seminarier och workshops

I kursen ges föreläsningar, seminarier och workshops inom följande områden:

- plats-/rumsanalys;
- shoppingkulturen;
- ljud/ljudkonst som rumsbildande fenomen och som konstnärligt uttryck;
- notation av urbana ljud;
- komposition av det urbana ljudlandskapet;
- elektroakustisk musik, konkret musik, sampling och urban noise;
- ljudperception och akusmatikbegreppet;
- ljuddesign.

Teknik – Audio Design Studio

Under hösten 2005 har arbetet påbörjats med att bygga upp en Audio Design Studio på Konstfack. Audioteknikföretaget Sennheiser har gjort detta möjligt genom att bidra med

innovativa produkter, som ljuduschar, platta elektrostathögtalare och ultraljudshögtalare
Tekniken kommer att reserveras för kursen (för mer info se www.acousticdesign.se).

Teoriramar

Följande teoribildningar utgör viktiga reflektionsytor för projektet:

- *Arkitekturteori*: Helena Mattsson om arkitektur och shoppingkulturen, Rem Koolhaas, Daniel Libeskind, Catharina Dyrssen m.fl.
- *Cressonskolans teoribildning*: Centrala forskare är Jean-François Augoyard, Pascal Amphoux och Björn Hellström vilka utgår från interdisciplinära, syntetiserande förhållnings-sätt till ljud i urban kontext.
- *Musikvetenskapliga och kulturfilosofiska ljudstudier*: John Cage, Trevor Wishart, Denis Smalley och Simon Emmerson m.fl. behandlar bl.a. ljudmorfologi, sampling och elektro-akustisk musik. Pierre Schaeffer var banbrytande inom ljudkonst och konkret musik.
- *Tonsättare och ljudkonstnärer*: Staffan Mossenmark, Anders Hultqvist, Leif Elggren, C M von Hausswolff, Dror Feiler, Bruno Leitner, m.fl.

Kurslitteratur

Obligatorisk litteratur

Hellström Björn, *Noise Design*, Ejeby Förlag, 2003.

Valfri litteratur

Cage John, *Silence*, Western University Press, Middleton, Connecticut, 1995.

Emmerson Simon (ed.), *The Language of Electroacoustic Music*, Harwood Acad. Publ., 1986.

Hultberg Teddy (ed.), *Fylkingen, ny musik & intermediakonst - Sextio år med radikal & experimentell konst 1933-1993*, Fylkingen Förlag, 1994.

Hultberg Teddy, *SoundArt, Swedish Contemporary Sound Artists*, STIM/Svensk Musik, 2001.

Hultberg Teddy, *Notera tiden, 8 essäer om ljudkonst, dans & estetik* (ed. Erik Wallrup), The Royal Swedish Academy of Music, Bo Ejeby Förlag, 1996.

Koolhaas Rem, *S,M,L,XL*, Rotterdam, Benedikt Taschen Verlag GmbH, 1995.

Kostelanetz Richard (ed.) *Writings about J. Cage*, The Univ. of Michigan Press, 1996.

Landy Leigh, *What's the Matter with Today's Experimental Music?*, Harwood Acad. Publ. 1991.

Mattsson Helena, *Arkitektur och konsumtion*, Brutus Östling Bokförlag, 2004.

Paletten (journal) (ed. Cecilia Gelin), *Ljudkonst*, No 4-5, 2001.

Toop David, *Ocean of Sound*, Serpent's Tail, 1995.

Wishart Trevor, *On Sonic Art*, Harwood Academic Publishers, 1996.

Kontakt

Björn Hellström

Hemsida: <http://www.acousticdesign.se/>

Telefon: 0701-84 57 43

E-post: bjorn@acousticdesign.se

Lärare, handledare, föreläsare, kritiker m.fl.

Kursansvarig, föreläsare och handledare

Björn Hellström

Arkitekt SAR/MSA, musiker, tekn.dr

Gästforskare vid IS, Konstfack, akustisk designer vid Ingemansson Technology AB

Handledare AV-teknik

Timo Menke

Adjunkt vid Inst. Konst, Konstfack, 073-650 67 50

Handledare och föreläsare

Staffan Mossenmark

Tonsättare, ljudkonstnär, lektor vid Musikhögskolan i Göteborg

www.mossenmark.com

Kritiker och föreläsare

Catharina Dyrssen

Arkitekt SAR/MSA, musikvetare, tekn.dr.

Docent, forskningsansvarig vid Chalmers Arkitekturskola

Kritiker

Peter Becker

Föreståndare vid Share Studio, Interaktiva Institutet

Föreläsare

Helena Mattsson

Arkitekt SAR/MSA, fil.dr.

Lärare vid KTH:s Arkitekturskola och forskare vid Arkitekturmuseet i Sthlm.

Gallerian

Christine Hedström

Projektkoordinator, informatör. marknadsföring mm: Design United, 070-727 02 84

Ken Sihver

Huvudman och ansvarig för Gallerians konstnärliga verksamheter, förvaltningschef AMF-pension.

Anders Salomonsson

Centrumledning, AMF-pension

Håkan Dehmer

Förvaltning, AMF-pension

Per Westerlind

Teknisk ansvarig, AMF-pension